

UNANG ISYU

Marso 2005

Isa na namang Balangay ng MAKIBAKA, Itinayo

Ni Ka Sisa

ANG BRGY. KAHEL AY MATATAGPUAN SA ISANG KOMUNIDAD SA PUSOD NG METRO MANILA. Ito ay isang pabahay ng local na gobyerno taong 1987 na nagsimula sa halagang P300.00 ang renta. Ang mga naninirahan dito na may higit sa 300 pamilya ay nagmula sa iba't-ibang maralitang komunidad may buwanang renta ng mahigit sa isang libo. Mataas din ang bayarin sa tubig at di maayos na mga pasilidad.

Karamihan sa mga pamilyang naninirahan ay walang regular o sapat na pinagkakakitaan. May mga manggagawa sa serbisyo, empleyado sa munisipyo at mga pribadong opisina na minimum na pasahod ang kita. Marami din ang mala-manggagawa. Maraming kababaihan ang may kabuhayang pagtitinda sa sari-sari store, lutong pagkain, kosmetiko at iba pa. Malaki din ang bilang ng mga kabataang hindi na nakakapagpatuloy ng kolehiyo dulot na din ng mataas na tuition fee at iba pang kaakibat na gastusin sa pag-aaral.

PAG-OORGANISA SA KOMUNIDAD

Sa taong 2001, nakaranas ng paghihigpit sa mga patakaran, mga kaso

ng *padlocking* at pagpapaalis sa mga di nakakabayad ng buwanang renta. Patuloy ang pagpataw ng di makatwirang pagtataas ng upa sa mga naninirahan sa Brgy. Kahel. Pangunahing tagapagpatupad nito ang administrasyon ng nasabing pabahay, sa basbas na rin ng pamunuan ng munisipyo, kondisyon na nagtulak upang magtayo ng samahan ang mga naninirahan dito. Sa ilang pagkakataon, nabigo ang mga residente sa kanilang pagsisikap bunga na rin ng walang tiyak na pamunuan sa samahan at panghihina ng loob.

Nang lumaon, sa pangunguna ng mga kababaihan, nagkaroon ng mga serye ng talakayan at pagpupulong

Ang **MALAYANG PILIPINA** ay opisyal na babasahin ng MAKIBAKA na inililimbag apat na beses isang taon.

Bukas po ang patnugutan sa anumang puna o mungkahing nais ninyong iparating.

Tumatanggap din ang Malayang Pilipina ng kontribusyon sa anyo ng artikulo, balita, tula at maikling kwento. Maaari itong ipadala sa:

malayangpilipina@yahoo.com

kaugnay sa isyung paninirahan noong Pebrero 2004. Hanggang sa umabot ito sa pagtatayo ng hayag na organisasyong masa ng kababaihan. Sa simula, may 40 lamang ang nagtipon ngunit sa ngayon, dumoble na ang kasapian nito. Panahon din ito ng eleksyon kaya nakaguhit din ang pagkilala sa isang progresibong partido pulitikal ng kababaihan. Malaki ang bilang ng boto ang kanilang nakamit mula sa Brgy. Kahel pati na rin sa buong munisipalidad.

PAGYAKAP SA REBOLUSYONARYONG ADHIKAIN

Sa kabila ng pananakot, panggigipit at panghahati ng administrasyon at

munisipyo, nagpatuloy na nagpursigi ang mga aktibo at abanteng kababaihan sa samahang ito hanggang sa marekluta sila sa MAKIBAKA noong Hulyo 2004.

Hindi naging mahirap sa mga kababaihan dito na yakapin ang rebolusyonaryong adhikain bilang solusyon sa krisis ng lipunang malakolonyal at malapyudal. Kalakhan sa kanila ay biktima ng kahirapan. Ang ilan sa mga kasapi ng MAKIBAKA ay dating manggagawa sa pabrika at serbisyo na tahasang inalisan ng karapatan sa kabuhayan. Ang iba naman ay nagmula sa kanayunan na nakaranas ng pagsasamantalang pyudal.

Bilang mga kasapi ng MAKIBAKA, kinakitaan sila ng ibayong sigla, katatagan at determinasyon sa pagharap sa mga usaping pang-organisasyon. Patunay ang patuloy na paglaki ng kanilang kasapian na nangangahulugan lamang ng pagyakap ng maraming kababaihan mula sa komunidad ng Brgy. Kahel sa rebolusyon.

Nitong nakaraang Nobyembre 14, 2004, matagumpay na inilunsad ang pangkalahatang asembleya at pormal na pagtatayo ng balangay ng MAKIBAKA sa Brgy. Kahel. Dinaluhan ito ng 14 kasapi mula sa komunidad at mga bisita mula sa MAKIBAKA. Tinalakay dito ang Pangkalahatang Programa ng Pagkilos at ilang artikulo sa Saligang Batas ng MAKIBAKA. Nagkaroon din ng eleksyon para sa tagapangulo at pangalawang taga-pangulo sa organisasyon at edukasyon. Nagbigay naman ng inspirasyon ang mga pagbati at pakikiisa ang mga kasama mula sa iba't-ibang rebolusyonaryong organisasyon.

Mataba ang lupa upang matugunan ang mga tungkulin bilang mga kasapi ng MAKIBAKA. Papatindi ang krisis na iniluluwal ng nabubulok na lipunang malakolonyal at malapyudal. Sa ilalim ng pamumuno ng rehimeng US-Arroyo, ibayong dagok ng gutom at kahirapan ang mararanasan ng mamamayan lalo pa't sagad ang pagkatuta nito sa imperyalismong US at lokal na

naghaharing-uri. Sa Brgy. Kahel, kagaya ng kalagayan ng buong maralitang tagalungsod, ang pagharap sa laban ng kawalan ng katiyakan sa paninirahan ay isang hamon upang higit pang paramihin at palakasin ang paglahok ng kababaihan sa pagsusulong ng demokratikong rebolusyon ng bayan na may sosyalistang perspektiba.

**Si Ka Sisa ay isang organisador ng MAKIBAKA*

Ang Patnugutan ng

ay nagpapasalamat sa mga nag-ambag ng artikulo para sa isyung ito: Kay Ka Sisa, Ka Ria, Ka Sam at Ka Sol; kay Ka Lea sa pagpayag na ilathala ang sulat sa kanya ni Ka Lara; kay Ka Margie at Ka Pat sa kanilang mga tula; kay Ka Kamilo sa paglalapat ng letra at larawan, kay Ka Kay at sa PRWC para sa mga larawan.

Mamamayang Naghihihikahos Lalo Pang Nilulubog

Ni Ka Pat

Matinding krisis na ating hinaharap
Mga mamamayan dito sa Pilipinas
Paghigpit ng sinturon sa sobrang dinaranas
Pagtaas ng pangunahing bilihi'y lalong dumadalas.

Ang mga bayarin di na matugunan
Pagpapaaral sa anak di na makayanan
Ating kalusuga'y di na mabantayan
Sa *pagprivatize* ng mga pagamutan.

Kaya kasama ko, pakaisipin mo
Papayag ba tayo na ginaganito
Ang mga dayuhan kinokontrol tayo
Kasabwat ang mga nakaupo sa gobyerno.

Ito na ang panahon para tayo ay kumilos
Mga mamamayan atin nang irekrut
Sila ay isama sa mga pagkilos
Alisin sa isipan ang pagkabantulot
Mga pag-aaral atin nang isunod
Nang di manatili sa pagkabusabos.

Mga mamamayan tayo nang kumilos
At ang tanikala ng paghihikahos
Atin ng malagot !!!
Ibagsak ang tatlong salot !!!

**si Ka Pat ay dating manggagawa na tinanggal dahil sa malaganap na pagpapatupad ng kontraktwalisasyon; naging pultaym na organisador sa hanay ng manggagawang kababaihan.*

Mga Tala sa Kasaysayan ng MAKIBAKA

Sa MARSO AY GUGUNITAIN ANG IKA-34 ANIBERSARYO NG KONGRESO NG MAKIBAKA na dinaluhan ng 200 kababaihan noong Marso 18-19, 1971 sa Sampaloc, Maynila. Ang MAKIBAKA ay nagsimula bilang isang hayag na pambansa demokratikong organisasyon ng kababaihang kabataang estudyante at propesyunal. Sa simula ay tinawag itong Malayang Kilusan ng Bagong Kababaihan pero sa unang kongreso noong 1971 ay pinalitan ng Makabayan ang salitang “Malaya” para idiin na ang paglaya ng kababaihan ay nasa balangkas ng paglaya ng sambayanan.

Nag-uumpisa pa lang ang MAKIBAKA magsagawa ito ng piket protesta laban sa paglunsad ng *beauty contest* noong 1969 (si Gloria Diaz ang nanalong *Miss Philippines* at si Nelia Sancho ang *1st runner up*). Naging *media event* ang piket at maraming tumawag at gustong maging myembro. Nakita ang kahalagahan ng isang pormal na organisasyong pangkababaihan.

Tinipon ang mga kababaihang aktibista mula sa iba't ibang pambansa demokratikong organisasyon at pormal na binuo ang MAKIBAKA. Ang unang kongreso nito ay dinaluhan ng 200 kababaihan mula sa iba't ibang rehiyon. Sa kongresong ito, ihinahal si Lorena Barros bilang tagapangulo. Si Gemma Cruz-Araneta (na dating *Miss International* 1964) ay naging *honorary member* noong 1971. Lumahok siya sa kilos protesta sa sumunod na *beauty pageant* sa Araneta Center.

Ang gawaing pag-oorganisa ng MAKIBAKA ay nakapokus pa noon sa mga *exclusive schools for women* pero nakapagpalawak sa ibang syudad – Davao, Cebu, Baguio, Bacolod at Iloilo. Nang lumaon ay nag-oorganisa na rin ng mga kababaihan sa mga maralitang komunidad sa Leveriza at Sampaloc. May itinayong daycare center ang MAKIBAKA na tinawag na “*yellow submarine*”; nag-organisa din sa hanay ng manggagawang kababaihan at nagbuo ng *workers collective*. Sa Gelmart unang kumilos at sumunod sa Triumph. Maliban dito, may *summer integration program* ang MAKIBAKA para sa mga estudyante na ginawa sa mga piketlayn ng mga manggagawa.

Nagkakilala ang mga nanay ng mga kasapi dahil sa madalas silang magkita kapag hinahanap ang mga anak. Dahil dito, nabuo ang MAKIBAKA *Mothers' Corps* – binubuo ito ng mga nanay ng kasapi ng MAKIBAKA tulad nina Mrs. Alicia Barros (nanay ni Lorena Barros) at Mrs. Paulina Malay (nanay ni Bobie Malay). Ang Mother's Corps ang madalas na nasa MAKIBAKA *headquarters* (o HQ, ito ang tawag sa opisina o tambayan ng mga organisasyon noon) dahil ang mga kasapi, kung wala sa eskwelahan, ay nasa mga maralitang komunidad at mga pabrika.

Binuo din ng MAKIBAKA ang KALAYAAN, isang alyansa ng Kababaihan para sa kampanya laban sa pagtaas ng mga bilihan. Ito ang nanguna

sa unang martsa ng kababaihan noong 1971 laban sa pagtaas ng presyo ng mga bilihan na dinaluhan ng 200 kababaihan. Nagmartsa sila mula sa Bustillos patungong Mendiola.

Sa maikling panahon ng pagiging ligal na organisasyon ng MAKIBAKA ay naiguhit nito ang makabayan at militanteng katangian ng organisasyon at ang mahalagang papel ng kilusang kababaihan para sa paglaya ng bayan.

Kasabay ng deklarasyon ng batas military noong 1972 ang pagtugis ng pasistang rehimen sa mga organisasyong progresibo. Kagaya ng karamihang mga aktibista, ang mga kasapi ng MAKIBAKA ay nag-*undergroud*. Marami ang tumungo sa kanayunan at sumapi sa BHB. Simula 1972, lihim na ang pag-oorganisa ng MAKIBAKA. Ang mga natirang MAKIBAKA *cells* sa lungsod ay binigyan ng tungkulin na mag-organisa sa hanay ng manggagawa. Dahil sa mahigpit na kalagayan ng seguridad, nahirapang kumilos bilang organisasyong masa ang MAKIBAKA. Pero tuloy-tuloy ang pag-oorganisa ng kababaihan sa kanayunan sa pamamagitan ng BHB.

Noong 1984, hinanda ang muling pagbubuo ng Makibaka. Sa panahong ito ay bumubwelo ang kilusang masa sa kalunsuran. Taong 1985 ay naghahanda na ang mga kasama sa paglulunsad ng ikalawang kongreso ng MAKIBAKA. Bilang bahagi ng paghahanda ay nagpatawag ng asembleya ng kababaihan

PAKIKILAHOK AT PAKIKIISA SA IKA-36 NA ANIBERSARYO NG PKP

Noong Disyembre 26, 2004, ang mga kasapi ng MAKIBAKA at ng Partido Komunista ng Pilipinas (PKP) dito sa lungsod ay pumunta sa kanayunan upang makiisa at maranasan ang selebrasyon ng ika-36 na anibersaryo ng PKP. Narito ang kanilang mga kwento.

MABUHAY ANG PKP SA TIMOG KATAGALUGAN

Ni Ka Ria

Sunod-sunod na *text messages* ang natanggap ko mula kina Ka Sam at Ace. Mag-impake na raw ako ng gamit at may pahintulot na raw ang pagdalo ko sa anib. Nakakatuwa at timing na timing dahil natapos ko noong gabi ang *assessment report*. Pati na ang lahat ng *errands* ko nang araw na iyon. Bitbit ang *knapsack*, *excitement* at isang banig ng lagundi *tablets* para sa pasaway na ubong kasing-tunog ng kahol ng *St. Bernard*, hangos ang kasiyahan ko sa pagluwas.

Nasa gitna ako ng biyahe papuntang tagpuan ay tinatantya ko ang aking sarili kung kakayanin ko ang mamuhay sa kanayunan. Mainam na rin siguro na makasama ako sa lakad kahit ilang araw lang. Tipong introspeksyon ito sa naligalig na isipan ng mga nakaraang araw at paghahanda na rin sa sarili sa naka-iskedyul na integrasyon sa darating na buwan.

Mahaba ang biyahe at masakit sa puwit ngunit hindi ito alintana dahil sa huntahan, kulitan, tuksuhan ng mga kasamang *exposurees*. Sinalubong kami ni Ka Omar sa bukana at siya na rin ang nagsilbing giya naming papasok sa erya. Nagpalipas kami ng isang gabi sa bahay ng masa. Ramdam ko agad ang init ng pagtanggap sa amin nga pamilyang aming tinuluyan. Aligaga ang mga ito sa pag-aasikaso ng aming kakainin at tutulugan. Bahagi pala sila ng milisyang bayan na naitatag na sa baryong iyon.

Kinaumagahan ay yumakag na kami patungo sa pagdadausan ng anib. Papalapit pa lang kami ng kampo ay sinalubong na kami ng matatamis na ngiti at maiinit na pagbati ng mga kasamang hukbo. Walang bahid ng takot at pag-aalala akong naramdaman dahil nakita ko ang mahigpit na ugnayan ng masa at BHB. Kampante akong hindi nila kami pababayaan.

Pagkalapag ng aming mga gamit ay nagbigay na ng oryentasyon ang mga kasamang hukbo tungkol sa seguridad, kundisyon ng erya, postehan ng mga pulang mandirigma na magbabantay at magdidipensa, lugar ng atrasan kung saka-sakaling may gawing pag-atake ang kaaway, at ano ang gagamiting koda o *password* kung may makakasalubong na hindi kakilala.

Nagkondukta rin ng *drill* ang mga kasama kung paano ang hitsura ng gagawing atrasan kung sakaling mambulabog ang kaaway. Matapos ang *drill* ay pinapaghanda ang lahat na magpraktis para sa ambag na kultural na partisipasyon sa programa kinabukasan.

Nakilala ko pa ang dalawang pulang mandirigma na sina Ka "A" at Ka "R". Binigyan pa ako ni Ka "R" ng *tips* sa paggawa ng *hanger* mula sa halamang baraka. Mas madali raw akong makapagpapatuyo ng aking nilabahan. Nakasalubong ko kasi siya nang maglaba ako sa ilog. Naantig naman ako sa mga kasamang may malasakit at handang umalalay sa aming baguhan sa erya.

Masaya at matagumpay na idinaos ang selebrasyon ng ika-36 na anibersaryo ng Partido Komunista ng Pilipinas. Kahit na maulan, matiyagang naghintay at nanood ang masa. Kitangkita rin na pinaghandaan ng lahat ang kani-kanilang ambag na partisipasyon na tula, dula, musika sa programa. Mahigit na isang libo ang dumalo at nakiisa: ang masa, mga kasamang kumikilos mula sa iba't-ibang sektor, kaibigan at kapamilya ng mga pulang mandirigma.

Damang-dama ang lakas ng organo ng kapangyarihang pampulitika sa baryong iyon. Kung papaano yakapin ng masa ang rebolusyonaryon ng buong puso. Ang ibinibigay na tiwala at pagkalinga sa mga kasamang kumikilos. Gayundin sa parte ng mga pulang mandirigma kung kung papaano ito sumasandig at nagtitiwala sa masa.

Sa gitna ng pagdiriwang, nakatawag pansin sa amin ang isang babaeng hukbo, si Ka Issa. Nakangiting nilapitan niya kami at binati. Namumukhaan daw niya kami at malamang na sa isang burol daw niya kami nakita. Kanino ika kong burol ang tinutukoy mo? Ika niya ay sa Tatay Jose niya, isang lider magsasakang martir. Niyakap ko ng mahigpit ang panganay na anak ni Ka Jose. Paslit pa ito nang huli kong makita at ngayon ay isa ng hukbo. Matagal rin kaming nag-usap at nagbalitaan. Nabanggit ko pa kay Ka Issa na naka-iskedyul

PYAK SUBALIT MAKABULUHANG SELEBRASYON SA GITNANG LUSON

Ni Ka Sol

Byahe kami pasado alas sais ng umaga ng Disyembre 29. Kailangang maagang makarating sa lugar ng pagdarausan ng selebrasyon. Halos limang oras din ang byahe. Kasabay naming bumaba ng dyip ang apat na kabataang sumakay sa kabilang bayan. Wala kaming kibuan habang nasa dyip, yun pala'y iisa ang aming pupuntahan.

Nakaabang na ang masa na maghahatid sa amin sa lugar ng selebrasyon. Konting pahinga at lumakad na kami. Sa loob ng baryo, ni walang palatandaan na may nagaganap na isang mahalagang selebrasyon. Labinlimang minutong paglalakad. May konting pataas, tapos matarik na pababa at tawid ng ilog at hayun na ang mga kasama! Sumalubong sa amin ang mga sampay na *T-shirt*, bimpò at tafetang mga pantalon. AH!, narito na nga kami. Akalain mo bang labinlimang minutong lakad lamang mula sa baryo ay kampo na ng mga kasamang

hukbo at pagdarausan ng ika- 36 na taon ng muling pagkakatatag ng Partido Komunista ng Pilipinas!

Sa pagdating namin, sinalubong agad kami ng mahigpit na pakikipagkamay at maiinit na ngiti ng mga kasamang hukbo at masa. Nararamdaman sa paligid ang kakaibang sigla. Oras na ng tanghalian ang aming pagdating. Sinalubong kami ni ka Emman at pinatuloy kami sa isang kubo na nasa bahaging taas. "Pahinga muna kayo at ihahanda na ang inyong pananghalian", wika ni Ka Emman.

sundan sa p 7

* ito ay sulat ni Ka Lara sa kanyang kapatid na si Ka Lea; si Ka Lara ay naorganisa ng kolektibo ni Ka Lea na kumikilos sa lunsod; nag-expo siya kasama ang isa pang kapatid (si Ka Jade). Mula sa karanasan sa expo, nagpasya silang dalawa ni Ka Jade na sumapi sa BHB at ngayon ay kabilang sila sa isang yunit ng hukbo sa Gitnang Luzon.

Ka Lea at sa labat,

Isang mapulang pagbati ang aming ipinapaabot sa labat ng mga kasama dyan lalo na ngayong kaarawan ng ating Partido (Dis. 26) na hanggang sa kasalukuyan ay matatag dahil sa kanyang teoryang gabay (MLM) at mahusay na pamumuno sa rebolusyonaryong kilusan. Sa bahagi ng Partido, sumusulong ang kanyang pakikibaka hanggang sa tagumpay. Alam naman natin na ang ating Partido ang tanglaw ng rebolusyon sa buong daigdig at ang tagumpay nito ay tagumpay ng labat ng mamamayan sa daigdig. Kaya sa bahagi natin, kasama, kabiti na anong hagupit ng imperyalismo ay paglabanan natin dahil malapit na ang kanyang pagbagsak dahil sa sobrang krisis. Babagi ng ambag natin sa rebolusyon ang pagsuporta sa armadong pakikibaka hanggang magtagumpay tayo.

Kaya masaya ako na ibahagi sa inyo ang pagdiriwang ng anibersaryo ng ating Partido. Ibayong pagsulong pa sa ating mga rebolusyonaryong gawain hanggang mapalakas ang ating kilusan at maipagtagumpay ang demokratikong rebolusyonaryong bayan na sa esensya ay digmang magsasaka. Sa bahagi naman namin dito, matagumpay naming naipagdiriwang ang anibersaryo ng Partido sa gitna ng krisis, kapiling ang masang pinaglingkuran. Bagamat babagi talaga ang hirap ay normal na lang ito sa buhay namin dito. Ayos lang dahil may tiyak na patutunguhang tagumpay. Inaasahan ko rin na marami pang mga katulad namin na pumunta rito para mag-ambag sa rebolusyon sa landas ng armadong pakikibaka. Tuwing may bumibisitang kabataan dito, iniisip ko na baka may kababaihan na dadating para mapropagandahan at magpaiwan din hanggang sa huli ay magdesisyon bilang fulltime na hukbo at makatuwang namin sa pagmumulat, pag-oorganisa at pagpapakilos sa masang magsasaka at mailunsad ang demokratikong rebolusyonaryong bayan hanggang sosyalismo.

Sige, kasama, masyadong seryoso ang mga nabanggit ko pero, eto ako, andito pa rin, nagpapakatatag, beauty pa rin, alang karelasyon dahil ayaw ko pa at gusto ko munang magpaunlad. Makulit pa rin ako dito, minsan sumusobra pero narerendahan din naman. Patuloy ang pagpapanibagong hubog bilang ganap na proletaryado. Nakakamiss din kayong labat lalo na ang mga tsikiting dyan. Nami-miss ko sila pag naglalaro kami kasama sa mobilisasyon. Sana minsan dalawin n'yo kami dito para makita n'yo ang buhay hukbo at maranasang makapiling ang mga masa dito. Minsan naaantig ang puso ko kapag may naririnig akong tula tungkol sa magsasaka dahil naalala ko ang naging buhay ko dati noong magsasaka pa. Naaalala ko si tatay at ngayon lalong nagpapasigla sa akin ang diwa ng mga magsasakang handang lumaban para sa pagbabago ng bulok na lipunan. Sa bahagi ko, nakikiisa din ako sa laban ng mga kasama nating manggagawa d'yan sa lunsod, pati ng mga kabataan.

Hanggang dito na lang at pagpasensyahan nyo ang sulat ko. Minadali ito dahil sa dami ng aming gawain. Ngayon lang nalibre at nakasulat sa inyo. Aantayin ko ang sagot n'yo kabiti matagal ito. Maganda sana kabiti sa anibersaryo ng hukbo dumating ang sulat.

Siyang pala, natutuwa ako dahil nagkita kami ni Ka Ken! Sa muli, kamusta na lang sa labat. Ingat lagi.

Kamusta na lang daw sabi ni Jade!

STR,

Ka Lara

mula sa p 4

Pakikilahok at Pakiki-isa...

ako sa isang integrasyon sa susunod na buwan. Natutuwa siya at inanyayahan akong doon na sa erya nila magpa-deploy. Pangako pa niya na kapag nalaman niyang ako ay matutuloy ay sasalubungin pa raw niya ako na nakataas ang riple. At doo'y nagkatawanan kaming dalawa.

"Hmmm...ang sarap ng kape, ginataang langka at kanin n'yo, Nay." Papuri ko sa masang nagpatuloy at kumupkop sa amin nang abutan kami ng dilim sa daan pauwi. "E, di magpapaiwan ka na?" Hirit ni Ka Amir. "Oo, ba," sabi ko. Napapangiti lang si nanay sa kakulitan namin.

Masayang ibinibida ni nanay sa amin ang mga taktikang ginagamit ng mga military para mapalapit sa masa. Naroon daw na pati kilos, gawi, galaw at pananalita ng hukbo ay ginagaya ng kaaway. Nagpapanggap pa raw ang mga ito na mababait, malumanay at magagalang. Ngunit hindang-hindi raw malililang ang

masa ng mga kaaway. Dahil sa tukoy na tukoy ng masa na hindi sinsero ang militar sa pakikipagmabutihan sa kanila. Ni hindi nga raw makuhang magtiwala ng kaaway sa masa. Sa partikular, hindi raw kumakain ng inihahaing pagkain ng masa ang kaaway. Dangan sa takot ang mga militar na lagyan ito ng pampatulog ng masa at maging na lang silang bihag na ng hukbo. Nagnanakaw pa nga raw ang mga military ng alagang hayop ng masa.

Madilim na ang daan palabas ng erya. Mabigat ang mga hakbang patukad* sa bulod* na basa at maputik. Nangunguyapit sa paa ko ang putik na tila pinipigilan ang aking pag-alis. Makailang ulit rin akong nadulas at dumaundos pababa. Gayunpaman, di ko makuhang magreklamo. Nakakabagabag sa konsiyensiya kumpara sa inaabot na hiras at panganib na sinusuong ng masa at BHB sa kanayunan.

Hindi pa man kami nakakalayo ay

parang namimiss ko na ang init ng kapeng barako na kasing-init ng pagkalinga ng masa at mga kasamang hukbo. Kung tutuusin mas masarap ang kapeng barakong inihanda na may halong *TLC* (*tender-loving care*) sa kanayunan kesa sa *Starbucks coffee* ng maluhong lunsod na may *TLC* (*tax laden coffee*) din naman.

Masarap palang makadalo ng selebrasyon ng anibersaryo ng Partido sa kanayunan. Kahit isang saglit lang ay nag-iiwan ito ng mga ngiti sa labi na habang nilalasap at binabalik-balikan sa alaala't gunita ay pumupukaw sa hangaring lagpas sa sarili, determinasyon, dedikasyon at pag-asa.

* Si Ka Ria ay mula sa hanay ng kababaihang propesyunal. Unang beses niyang makapasok sa organisadong teritoryo ng rebolusyonaryong kilusan sa kanayunan

* Patukad-paakyat

* Bulod – bundok

mula sa p 3

Mga Tala sa Kasaysayan...

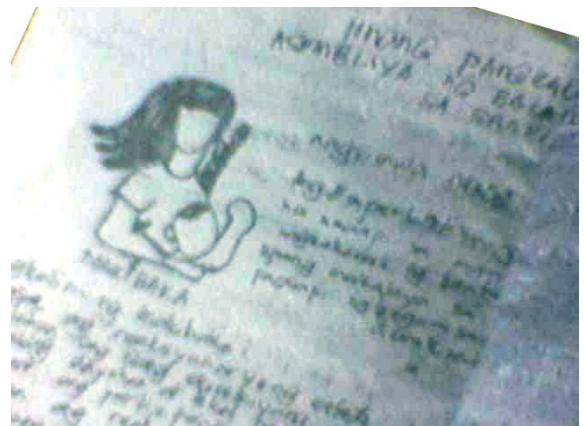
sa Metro Manila. Bahagi ng programa ang pag-aalay sa mga martir na kababaihan. Ginanap ang pangalawang kongreso noong 1988. Sa mga sumunod na taon ay naging bahagi ang MAKIBAKA sa mga disoryentasyon at paglihis pero nang nanawagan ang rebolusyonaryong kilusan, sa pamumuno ng Partido Komunista ng Pilipinas (PKP), ay tumalima ang MAKIBAKA at naglunsad ng kampanyang edukasyon para balikan ang mga batayang prinsipyo ng rebolusyonaryong kilusan.

Sa kasalukuyan sa kanayunan, sa tulong ng BHB, daan-daang kababaihan ang nakapaloob sa mga balangay ng MAKIBAKA. Tuluy-tuloy at dumarami ang naitatayong balangay ng MAKIBAKA sa kanayunan. Sa kalunsuran, dumarami din ang bilang ng mga balangay ng MAKIBAKA na naitatayo. Inoorganisa at binubuo ang

mga balangay ng MAKIBAKA mula sa kababaihang manggagawa, mala-manggagawa, maralitang lunsod, kabataan-estudyante at propesyunal.

Kasabay ng ating paggunita sa ika-34 anibersaryo ng Kongreso ng MAKIBAKA ang paggunita sa Pandaigdigang Araw ng Kababaihan sa Marso 8. Hinihikayat ang mga kasapi at mga balangay ng MAKIBAKA na maglunsad ng mga aktibidad para gunitain ang makasaysayang buwan ng Marso para sa kababaihan. Ialay natin ang ating mga tagumpay sa mga martir ng MAKIBAKA, mga kababaihang walang takot na nag-alay ng buhay para sa bayan. Kasabay nito ang pagharap natin sa napapanahong hamon na

ibayong magpalakas at magpalawak ng ating hanay. Ang matinding krisis sa ekonomiya at pulitika ng bansa ay nagbubunsod ng napakainam na kalagayan para higit pang sumulong ang rebolusyonaryong kilusang kababaihan. Mulatin, organisahin at pakilusin ang kababaihan para sa rebolusyon!

mula sa p 5

Payak subalit makabuluhan...

Dumating ang iba pang mga kasamang hukbong kababaihan at sinalubong kami ng mainit na pagbati. Dito ko nakilala si ka Mayumi. Kung pagmamasdan mo si Ka Mayumi, di mo aakalaing isa siyang mandirigma lalo na sa pyudal na pananaw ng lipunan kaugnay sa babae. Maliit lamang siya; mga lampas lamang ng kaunti sa apat na talampakan, balingkinitan, singkit, kayumanggi at mahaba ang tuwid niyang buhok. Nakilala ko rin ang kanyang ina, lola at dalawa pang kapatid na dumalo rin sa selebrasyon.

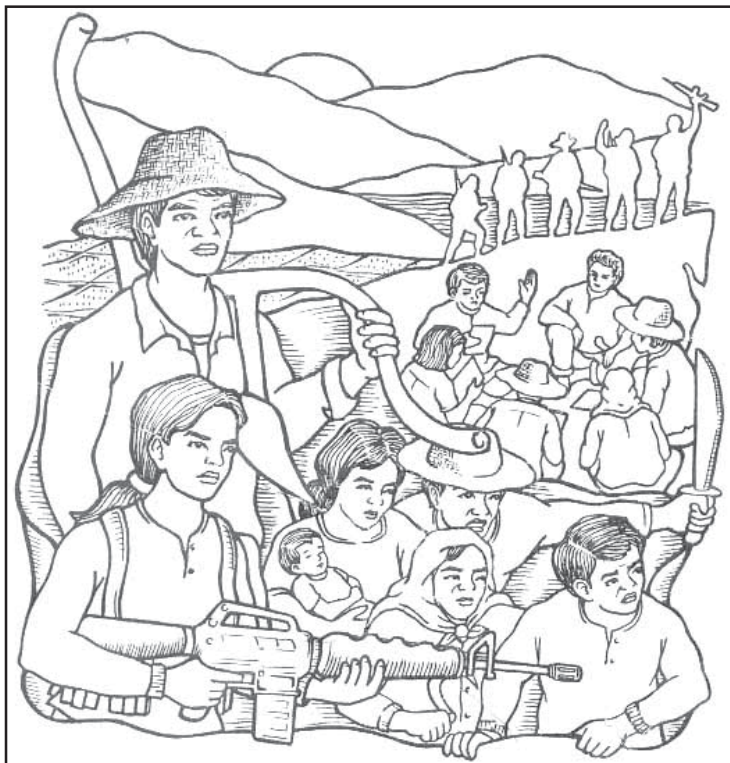
Ang aming pananghalian: kare-kareng baka na inihabol na lang ang peanut butter, pabili ni ka Emman. Masarap ang luto ng mga kasama; may partner pang bagoong alamang at ang aming kanin, niluto sa dahon ng saging. Ang mga masang katutubo raw ang nagluto ng kanin.

Matapos kumain ay pinaghahanda na ang lahat, sa ganap na ikalawa ng hapon ay sisimulan na ang programa. Sa paligid ay mapapansin na kanya-kanyang pwesto na sa paghahanda. Itinuro sa amin ni ka mayumi kung saan aming pwesto, gayundin ay hiningan kami ng pahayag— mula sa Makibaka. Dagli kaming naghanda. Dagli din kaming naghanda para sa isang pangkulturang pagtatanghal ang kababaihan.

Sinimulan na ang selebrasyon sa pamamagitan ng pag-awit ng international. Nagpormasyon ang lahat ng Hukbo at pinangunahan ni ka Jade ang pag-awit ng International. Sinundan pa ito ng mga piling rebolusyonaryong awitin. Si ka Mayumi ang *emcee* ng palatuntunan. Kinilala nito ang mga

dumalong organisasyon, masa, panauhin at binigyang pugay ang ika-36 na taon ng muling pagkakatatag ng PKP. Kasunod nito ay ang mga pagbati ng ba't-ibang organisasyon, panauhin, masa. Bwenamano ang pahayag ng MAKIBAKA na binasa ni Ka Sam.

Nakakataas ng moral ang pahayag ng mga masang dumalo. "Laging narito kami para sa mga kasama, dahil alam namin na tinutulungan nyo kami lalo na sa problema sa lupa", wika ng isang magsasaka mula pa sa kabilang bayan.

"Aasa kayo mga kasama sa aming suporta hanggang sa tagumpay", wika naman ng isang katutubo.

Matapos ang pahayag at mga rebolusyonaryong awitin ay ang pahayag ng Komiteng rehiyon ng Gitnang Luzon. Sa pahayag na ito ay pinakita ang mga tagumpay ng Partido at ng Hukbo sa Gitnang Luzon sa pagsusulong ng armadong pakikibaka na may mahigpit na pakikiisa ng mga masa. Itinigil pansamantala ang program ng umulan ngunit nang tumila ay muling

pinagpatuloy ang selebrasyon na kinatangian na ng mga pangkulturang pagtatanghal ng mga kasamang hukbo. May nagbalagtasang hinggil sa kung alin ang mas makatarungan: ang Gobyernong Bayan o ang Kasalukuyang Gobyerno ni GMA. Nagpakita din ng husay sa pagtula ang isang madirigmang babae. Hanga ang masa sa pinakita naman ng mga hukbo sa pagsasadula ng paglulunsad ng isang taktikal na opensiba. Bagamat medyo nahihya pa ang ilang mga hukbo sa pagtatanghal, mamamalas sa kanila ang kasigasigan sa pagganap. Sa bawat pagtatanghal ay mainit na palakpakan naman ang ginagawad ng mga nannonood na nagmula pa sa iba't-ibang bayan.

Naging napakataimtim ng pagbibigay pugay at pag-alala sa mga martir ng bayan: mga kasamang hukbo nag-aalay ng mga tula at awitin para sa mga bayani ng bayan. Nag-alay din ng limang minutong katahimikan.

Magtatakip silim na nang tapusin ang programa sa pamamagitan ng muling pag-awit ng International. Mababanaag sa bawat dumalo ang kasiyahan. Matapos ang salo-salo sa

nilutong adobong babaoy at sinigang ay nagpaalaman na ang iba habang nagdadalang isip namang umuwi ang iba pa. Sa pagtakipsilim ay mararamdaman din ang lamig ng simoy ng hangin. Ang mga kasamang hukbo ay nagsimulang gumawa ng dapog sa gitna ng karamihan upang magsilbing liwanag at init na rin. Sa gitna ng liwanag nito ay ipinagpatuloy ang mga pangkulturang bilang. Kaysarap namnamin: ang pakikiisa ng masa sa Partido sa anibersaryo nito!

Sa Kahabaan ng Taft Avenue

Ni Ka Margie

Naiiyak ako sa pagpanaw ni Bernie
Subalit napapangiti ako
Sa matingkad n'yang alaala,
Ang mga ngiti n'yang pasalubong,
Ang mga salita n'yang nagbibigay-sigla,
Ang paghanga n'ya kay Binoe,
At ang katorpehan n'ya sa panliligaw.

Nagagalit ako sa pagpanaw ni Bernie
Dahil inagaw s'ya mula sa atin
Ng mga buwitre ng lipunan.
Buhay n'ya ay kinitil na di lubusang
Natatanto ang halaga n'ya sa sambayanan.

Saludo ako sa pagpanaw ni Bernie.
Dahas ng kataksilan ang kanilang inihandog
Sa ipinamalas n'yang kasigasigan sa pagkilos,
Ang makipamuhay kapiling ang magsasaka at katutubo
Sa layon n'yang maglingkod ng may paninindigan.

Mabigat ang aking loob
At para bang may bara sa lalamunan.
Nag-iinit ang aking mga mata at nangingilid ang mga
luha.

Ngunit sa bawat luha ay may kapalit na ngitngit,
Sa bawat hikbi ay may katapat na hiyaw at
Sa bawat bigat ng loob ay may kasabay na lakas
Na di kayang ubusin ng alinmang baril at bala.

Maling akala ng mga berdugong militar
Na napatahimik na nila si Bernie
Si Bernie ay ang rebolusyon
Na walang-sawang naglilinaw
At kasigasigang di mauubos at magagapi.
Ang diwa ng rebolusyon ay di kailanman maililibing
Hangga't may mangangahas na mangarap.

Ang pangarap na palayain ang bayan sa pang-aapi.
Ang pangarap na tagumpay ni Bernie.

**Si Ka Margie ay naging kolektibo ni Ka Bernie Zantua, martir ng bayan, nang kumilos ito bilang organisador ng mga mangaggawa bago sumapi sa NPA. Ang buhay ni Ka Bernie ay lumabas sa July 2004 isyu ng Malayang Pilipina.*

Buhay Hukbo

Ni Ka Pat

Sa kanayunan na napuntahan ko
Sadya ngang mahirap maging isang hukbo
Mabasa ng ulan, mabilad sa araw
Maglakad sa gubat tila walang katapusan.

Dito'y aking nasaksihan diwa ng pakikibaka
Hawak ay sandata!
Mahigpit na pagkakaisa kapiling ang masa't mga magsasaka
Sa pagsusulong ng armadong pakikibaka.

Sa kalunsuran ma'y api't pinagsasamentalahan din
Ah! Di dapat manatiling tayo'y tagasigaw lamang
Hahawak ng armas katulad ng iba
Sa piling ng hukbo ako ay sasama!

Baklang magkarelasyon ikinasal ng NPA

Taas kamaong nagpupugay at bumabati ang Malayang Pilipina sa rebolusyonaryong kasal nina Ka Andres at Ka Jose. Ikinasal sila sa isang rebolusyonaryong seremonya sa Compostela Valley noong Pebrero 4, 2005. Pebrero 8, 2005 nang lumabas sa *headline ng Philippine Daily Inquirer* ang kanilang kasal. Umani ito ng papuri mula sa mga progresibong grupo, lalo na sa hanay ng mga bakla.

Ang kasal nina Ka Andres at Ka Jose ay patunay sa pagkilala at paggalang ng NPA at ng Partido Komunista ng Pilipinas sa relasyon ng magkapareho ang kasarian, alinsunod sa 1998 *Amendment* ng Gabay at Tuntunin sa Pag-aasawa sa Loob ng Partido.

Batay sa dokumentong ito, naninindigan ang PKP sa paggalang at pagkilala sa karapatan sa pagpili sa kasarian ng mga indibidwal na kasapi ng Partido dahil tutol ang Partido sa anumang diskriminasyon, pang-aapi at pagsasamantala na umiiral sa lipunan. Bahagi dito ang pagtutol sa diskriminasyon sa bakla at lesbiana at sa pagkakait ng mga karapatan at oportunidad sa kanila. Naninindigan ang PKP na dapat mulat na bakahin ang mga sektaryong pananaw at aktitud, ang prehudisyal na pakikitungo at di magandang pagpapalagay sa pagkatao ng mga bakla at lesbiana. Sa loob ng Partido, marami nang mga naunang kasal ng magkarelasyong pareho ang kasarian bago pa man ang kasal nina Ka Andres at Ka Jose.